

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενων Ερευνητικών Έργων
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
για την ενίσχυση Μεταδιδακτόρων Ερευνητών/Τριών

Τίτλος Ερευνητικού Έργου

«Hoaxes και διασπορά ψευδών ειδήσεων - Έρευνα για την (αν)ασφάλεια των ψευδών ειδήσεων μέσω διαδικτύου και την οικονομοτεχνική διάσταση του φαινομένου - Νομική αντιμετώπιση και de lege ferenda»

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Φώτιος Σπυρόπουλος

Εκλαϊκευμένος τίτλος: «Διασπορά ψευδών ειδήσεων στο διαδίκτυο»

Επιστημονική Περιοχή: Κοινωνικές Επιστήμες

Φορέας Υποδοχής: Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Ποσό Χρηματοδότησης: 150.000 €

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 36 μήνες

Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Σύνοψη Ερευνητικού έργου

«Hoaxes και διασπορά ψευδών ειδήσεων - Έρευνα για την (αν)ασφάλεια των ψευδών ειδήσεων μέσω διαδικτύου και την οικονομοτεχνική διάσταση του φαινομένου - Νομική αντιμετώπιση και de lege ferenda»

Το παρόν έργο έχει ως θέμα την ποινική και εγκληματολογική προσέγγιση του φαινομένου της διασποράς ψευδών ειδήσεων στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και την αναμόρφωση της διάταξης του ά. 191 ΠΚ αναφορικά με τη διασπορά ψευδών ειδήσεων μέσω του διαδικτύου.

Πρωταρχικός στόχος του έργου καθίσταται η εξέταση της εμφάνισης και της εξέλιξης της πρακτικής των “fake news” και των “hoaxes” έως την σημερινή της έκφανση, ώστε να διαμορφωθούν το κατάλληλο εννοιολογικό υπόβαθρο και τα απαραίτητα θεωρητικά θεμέλια για την περαιτέρω διεξαγωγή της έρευνας, λαμβανομένου υπόψιν του δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης στο διαδίκτυο, όπως διατυπώνεται στα εθνικά και διεθνή νομικά κείμενα. Στη συνέχεια, θα αναλυθεί το “modus operandi” των δραστών και οι εκφάνσεις με τις οποίες παρουσιάζεται το εν λόγω φαινόμενο από τεχνική άποψη.

Έπειτα, θα εκτεθεί διεξοδικά εγκληματολογική προσέγγιση αναφορικά με τα κίνητρα και στους σκοπούς όσων μετέρχονται αυτού του είδους τις πρακτικές. Ένα από τα κυρίαρχα στοιχεία στην ανάλυση που θα πραγματοποιηθεί θα έχει να κάνει με την νομική αντιμετώπιση των “hoaxes” στο διαδίκτυο από την ισχύουσα νομοθεσία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Βασικό πεδίο διερεύνησης αποτελεί και η συμπεριφορά των χρηστών του διαδικτύου και κυρίως η ευπιστία ή δυσπιστία τους σε ειδήσεις στον κυβερνοχώρο, η συναισθηματική τους ανάμειξη με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κ.α.

Για αυτόν τον λόγο θα πραγματοποιηθεί έρευνα (ποιοτική-ποσοτική) σε δείγμα χρηστών κοινωνικής δικτύωσης, με την οποία θα διαπιστωθούν οι ανάγκες και οι κατευθύνσεις προκειμένου να επικαιροποιηθεί η διάταξη του ά. 191ΠΚ, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο, αναφορικά με τον ρόλο του διαδικτύου και των πληροφοριακών συστημάτων εν γένει στη διασπορά ψευδών ειδήσεων και θα πραγματοποιηθούν και συγκεκριμένες προτάσεις για την αναμόρφωση αυτής της διάταξης. Τέλος θα προταθούν μέτρα αντεγκληματικής πολιτικής, επικεντρωμένα σε καινοτόμες εγκληματοπροληπτικές νομικές πρακτικές σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Τα μηνύματα στο διαδίκτυο μεταδίδονται ανώνυμα και με πολύ μεγαλύτερη διασπορά και ταχύτητα σε διασυνοριακό επίπεδο – αυτά τα χαρακτηριστικά του διαδικτύου μπορούν να δημιουργούν μεγαλύτερη ανασφάλεια στον δημόσιο βίο εξαιτίας μιας ψεύτικης είδησης ή μιας «φάρσας», σε τέτοιο μάλιστα βαθμό που ενδεχομένως να απειλούνται ακόμη υποδομές ζωτικής σημασίας κρατών. Επιπρόσθετα, τα οικονομικά οφέλη τα οποία μπορούν να προκύπτουν από τέτοιες πρακτικές είναι ζήτημα προς διερεύνηση και οριοθέτηση. Το φαινόμενο αυτό χρήζει διεπιστημονικής και διαθεματικής διερεύνησης.

Η επιστημονική απήχηση και η καινοτομία του έργου είναι σημαντική καθώς τα hoaxes ιδίως στο διαδίκτυο αποτελούν νεοπαγές φαινόμενο, εντελώς αχαρτογράφητο σε επίπεδο νομικής αντιμετώπισης ακόμα και από τα πρωτοπόρα ευρωπαϊκά κείμενα και νομοθετήματα για το κυβερνοέγκλημα. Επιπρόσθετα, η αντιμετώπιση των hoaxes αφορά πέρα από την νομική επιστήμη και την επιστήμη της πληροφορικής και του marketing – ως τεχνικό αλλά και οικονομικό φαινόμενο – γεγονός το οποίο καταδεικνύει και την οικονομική, κοινωνική και επιστημονική απήχηση του έργου.

Η χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σημαίνει...

Η χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για το συγκεκριμένο έργο αποτελεί κίνητρο για την υλοποίησή του, καθώς διατίθενται οι πόροι στον επιστημονικό υπεύθυνο για την άρτια υλοποίησή του. Οι πόροι αυτοί δεν είναι τόσο η οικονομική ενίσχυση του ίδιου του επιστημονικού υπεύθυνου αλλά και η δυνατότητα απασχόλησης και αμοιβής εξειδικευμένων στο θέμα επιστημόνων ως μέλη ερευνητικής ομάδας, οι οποίοι χωρίς τη χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. δεν θα μπορούσαν να απασχοληθούν. Επιπρόσθετα, η στήριξη του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ακόμη και με την επικοινωνία του επιστημονικού έργου δύναται να αυξήσει τον αντίκτυπό του στην επιστημονική σκέψη και στην κοινωνία, αποτέλεσμα το οποίο σε περίπτωση εκπόνησης μιας μεταδιδακτορικής έρευνας μόνο από τον επιστημονικό υπεύθυνο χωρίς αυτές τις συνεργασίες ενδεχομένως δεν θα επερχόταν σε τέτοιο βαθμό.

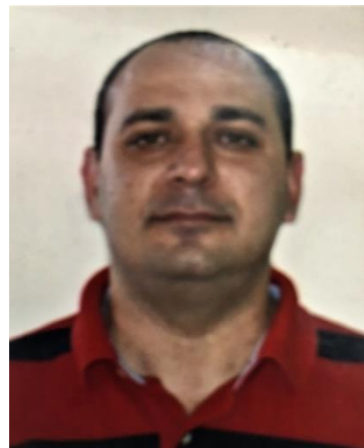

Φώτιος Σπυρόπουλος,
Επιστημονικός Υπεύθυνος

Μέλη της Ομάδας Έργου

Ευαγγελία Ανδρουλάκη

Αριστοτέλης Κομποθρέκας

Νικόλαος Καραγιάννης

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος

Φώτιος Σπυρόπουλος

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Στηρίζουμε την Έρευνα Ενισχύουμε την Καινοτομία

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βασιλίσσης Σοφίας 127, 11521, Αθήνα

210 64 12 410, 420

info@elidek.gr

www.elidek.gr

